

Magyar Könyvvizsgálói Kamara

KÖNYVVIZSGÁLÓK LAPJA

A MAGYAR KÖNYVVIZSGÁLÓI KAMARA HIVATALOS LAPJA

1. évfolyam • 10. szám • 2012. OKTÓBER

Konzultáció

Vizsgasor

A számvitel nemzetközi szabályozása

Pályázati felhívás

A kamara egyeztető testületi tagságának betöltésére

***Dr. Braunné Dr. Fülöp Katalin:*
A kkv szektor könyvvizsgálata
a kockázatcsökkentés eszköze**

ELŐSZÓ

Informatika a kisvállalkozások könyvvizsgálatában

Az informatikai eszközök és programok olyan mértékben átszövik a mindennapokat, hogy használatuk nélkül, vagy nem várt hiányuk, hibájuk esetén lehetetlen helyzetbe érezhetjük magunkat. Különösen igaz az állítás a magas képesítést és nagy felelősséget vállaló könyvvizsgálati munkavégzésre. A folyamat az elmúlt 5–10 évben a magyarországi kisebb könyvvizsgáló szervezeteknél is felgyorsult, a könyvvizsgálati munkát több alkalmazás is segíti.

Az informatikai eszközök használata a kisvállalkozások könyvvizsgálatánál is elengedhetetlen. A kamara Informatikai Tagozatának legfontosabb küldetése, hogy segítse minél szélesebb körben elterjeszteni a korszerű megoldásokat.

A kisebb könyvvizsgálói szervezetek számára a kamara 2010-ben felvállalta az egységes adatexport koncepciójának kidolgozását, jelenleg 42 programból tölthetők le az egységes szerkezetű adatok, ezzel több tízezer felhasználónak lehetővé vált, hogy a könyvelő programból speciális informatikai ismeretek nélkül is elérheti az Audit XML-t, abból a könyvvizsgálók programja készíthet főkönyvi kivonatot, kartonképet, vevő-szállító kimutatást, listázhatja a főkönyvi tételeket stb.

A nyár folyamán Tolna megyében 2x20 órás informatikai képzést és konzultációt hirdetett meg a helyi szervezet. A tanfolyami tapasztalatok az alábbi megállapításokkal foglalhatók össze:

- az informatikai eszközök használata megkerülhetetlen,
- az informatikai alapon végzett könyvvizsgálat nagyobb hatékonyságot, magasabb minőséget és bizonyosságot eredményez,
- az informatikai eszközök nélkül végzett könyvvizsgálat versenyhátrányt okoz,
- mindenkinek szüksége van fejlődésre, mind az ismeretek, mind pedig a technikai felszereltség és szoftverek terén,
- az adatok birtoklásával együtt járó felelősség mellett a korszerű archiválási és adatvédelmi megoldások alkalmazása szükséges.

A sikeres kísérlet után több helyi szervezet kezdeményezte hasonló tematikájú oktatás megszervezését.

Nyirati Ferenc
az Informatikai Tagozat elnöke

TARTALOM

KAMARAI BESZÁMOLÓ

Beszámoló az MKVK Tolna megyei Szervezetének tevékenységéről _ _ _ _ _ 3

KONZULTÁCIÓ

Cégeladás _ _ _ _ _ 5
összférfetlenség _ _ _ _ _ 5

FELVÉTELI BIZOTTSÁG HÍREI

Tagfelvétel, státuszmodosítások, minősítések _ _ _ _ _ 6

HATÁROZATOK

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara
2012. szeptember 5-i elnökségi ülésének
határozatai _ _ _ _ _ 8

VIZSGASOR

A számvitel nemzetközi szabályozása _ _ _ _ _ 10

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A kamara egyeztető testületi tagságának
betöltésére _ _ _ _ _ 12

TANULMÁNY

Dr. Braunné Dr. Fülöp Katalin:
A kkv szektor könyvvizsgálata a kockázatcsökkentés
eszköze _ _ _ _ _ 13

BESZÁMOLÓ A MAGYAR KÖNYVVIZSGÁLÓI KAMARA TOLNA MEGYEI SZERVEZETÉNEK MUNKÁJÁRÓL

Helyi szervezetünk Tolna megyében képviseli a helyi könyvvizsgálók érdekeit valamint a Magyar Könyvvizsgálói Kamarát, és ellátja mindazokat a feladatokat, melyeket a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról és a könyvvizsgálói tevékenységről szóló 2007. évi LXXV. törvény és a kamara alapszabálya előír.

Irodánk a 7100 Szekszárd, Kossuth L. u. 8. szám alatt, bérelt helyiségben működik. Az iroda a város központjában, jól megközelíthető helyen található, ezért itt helyben tartjuk az elnökségi üléseket. Az irodánk alkalmas arra is, ha igény merül fel rá, hogy a minőségellenőrzések és az ellenőrzésekre történő felkészülést itt bonyolítsák le. Alkalmanként itt tartottunk klubfoglalkozást.

TAGSÁGUNK HELYZETE

Az alábbi táblázat tagságunk létszámnak alakulását mutatja be. A tagság a tavalyi évhez képest 5 fővel csökkent. A csökkenés tartalmazza a sajnálatos halálozás miatti 1 fős csökkenést, a többi viszont a munka csökkenése miatt következett be.

Az ez évi adatszolgáltatásból készített összesítés alapján – véleményünk szerint – a létszám, különösen az aktív tovább fog csökkenni.

A 200 millió Ft árbevétellel rendelkező társaságok könyvvizsgálatára

- az egyéni könyvvizsgálók esetében 27 fő 156 jelentést adott ki, nettó árbevétel: 33 916 E Ft.
- a társaságok esetében 28 társaság 186 jelentést, nettó árbevétel: 52 380 E Ft.

A TAGOK ÉS TÁRSASÁGOK LÉTSZÁMÁNAK ALAKULÁSA

ÉV	2010	2011	2012. 08. 21.
Aktív tag (fő)	58	57	52
Szüneteltető tag (fő)	34	34	35
Tagok összesen (fő)	92	91	87
Társaságok (db)	26	28	28
Egyéni cégek (db)	–	31	30

MINŐSÍTÉSSEL RENDELKEZŐ KÖNYVVIZSGÁLÓK, TÁRSASÁGOK

Megnevezés	Természetes személy	Társaság	Egyéni vállalkozó
Pénzügyi intézményi	8 fő	5	4
Költségvetési	45 fő	9	16
Összesen	53 fő	14 db	20 db

A KAMARAI TAGOZATOKBAN NYILVÁNTARTOTT KÖNYVVIZSGÁLÓINK MEGOSZTLÁSA

Adótagozat	3 fő
Igazságügyi Könyvszakértői Tagozat	12 fő
Informatikai Tagozatban	4 fő
Költségvetési Tagozat	10 fő
Könyvelői Tagozat	2 fő
Natura Tagozat	1 fő
Pénz- és Tőkepiaci Tagozat	5 fő

A 200–300 millió Ft-os árbevétellel rendelkező társaságok könyvvizsgálatára

- egyéni könyvvizsgálók, 22 fő, 67 jelentést adott ki, nettó árbevétel: 15 507 E Ft
- a társaságok pedig, 22 társaság 65 jelentést, 23 147 E Ft.

Bár nem teljesen pontos még azon információink, hogy az értékhatáremelés következtében a fenti könyvvizsgálatok száma milyen mértékben fog csökkenni, de ismerve a vállalkozások hozzáállását, jelentős része nem marad meg. Ezen tagoknál egzisztenciális problémát is felvet a megbízások számának csökkenése.

ELNÖKSÉGI ÜLÉSEK

Helyi szervezetünket 5 fős elnökség irányítja. A szervezet és az elnökség munkáját 1 fő adminisztrátor segíti.

Az elnökségi üléseken az aktuális feladatokat beszéljük meg, illetve a taggyűlésekre, küldöttgyűlésekre készülünk fel. Minden elnökségi ülésre a küldöttek, és a szüneteltetők képviselője is meghívást kap.

Az elnökségi ülések főbb témái az alábbiak voltak:

- felkészülés a küldöttgyűlésekre,
- törvénytervezetek (PÁK, stb) véleményezése,
- kötelező továbbképzésre előkészület,
- munkaterv, pénzügyi terv megbeszélése, teljesítésének figyelemmel kísérése, ellenőrzése,
- oktatási, előadási terv elkészítése,
- felkészülés az éves beszámoló taggyűlésre,
- egyéb aktuális kérdések megvitatása.

TAGGYŰLÉS

Taggyűlést évente egy alkalommal tartunk, kivéve a választás évében. A taggyűlésen az elnökség beszámoló a megyei szervezet előző évi tevékenységéről, gazdálkodásáról. Az elnökség bemutatja a következő évi tervezett szakmai programot, és felvázolja a gazdálkodási, pénzügyi tervet. A taggyűlés előtt tagjaink részére kiküldtük az előzetes szakmai programot véleményezés céljából. A visszaérkezett információkat is figyelembevettük a taggyűlés elé terjesztett tematikánál.

A következő évi program és terv megtárgyalása után a taggyűlés elfogadta azt. A taggyűlés hivatalos programját követően szakmai program is beiktatásra került.

KAMARAI
BESZÁMOLÓ

2011. ÉVI VÁLASZTÁSOK

2011. év legfontosabb eseménye a Magyar Könyvvizsgálói kamarai választások voltak. A választás a Választási Szabályzat előírásainak megfelelően zajlott. A Tolna Megyei Szervezet 2011. szeptember 27-én megtartott választási taggyűlésén az alábbi helyi elnökség és küldöttek kerültek megválasztásra. A választás eredményeként a következő 4 évre megválasztott tisztségviselők:

► Elnök: Szabó Gabriella

► Alelnök: Nyirati Ferenc

► Elnökségi tagok: dr. Wickert Irén, Kétyi Mihály Antal, Kolontár Zoltán

► Küldöttek: Kétyi Mihály Antal, Nyirati Ferenc, Szabó Gabriella

► Szüneteltető küldött: Fausztné Czirkák Zsanett

A Tolna megyei tagok közül Országos Kamarai tisztséget tölt be:

► MKVK Felvételi Biz. tag: Kétyi Mihály Antal

GAZDÁLKODÁSUNK

A szervezetünk a taggyűlés által elfogadott költségvetés keretein belül költségtakarékosan gazdálkodik. Pénzügyi helyzetünk stabil. Az elmúlt évekhez hasonlóan a 2011. évi működésünk során is megtakarítást értünk el. 7838 E Ft bevétellel szemben kiadásunk 6988 E Ft volt. Záró pénzeszköz állományunk 2011. év végén 4687 E Ft. 2012. július 31-ig a bevételünk 4207 E Ft volt, mely a tervezett szinten alakult. A kiadásaink is ezen a szinten alakultak. Így a pénzügyi helyzetünk továbbra is stabil.

TAGOKKAL TÖRTÉNŐ
KAPCSOLATTARTÁS

Szervezetünk egyik legfontosabb tevékenysége, hogy a tagokkal megfelelő kapcsolatot tartson, és közvetítsen a Kamara központja, más megye szervezeti és a helyi tagok között. Ezt a feladatot 1 fő főállású alkalmazott látja el. A kamara Integrált Informatikai Rendszeréhez kapott hozzáférés nagy-

ban segíti az ügyintéző munkáját. Ez a munka az alábbiakat tartalmazza:

- adatmódosítások, szárazbélyegző, igazolvány elvesztése cseréjének kezelése, kérelmek továbbítása,
- adatlapok kitöltésében való segítség, illetve ügyfélkapus regisztrációval nem rendelkező részére annak elkészítése,
- a működéssel, gazdálkodással kapcsolatos adminisztratív feladatok, banki ügyintézesek,
- havi pénzügyi elszámolás,
- pénzügyi adatoknál a tartozók listájának figyelemmel kísérése
- kreditpontok nyilvántartásának vezetése,
- a státuszmodosításokkal kapcsolatos tájékoztatás,
- a szakmai rendezvények szervezése, bonyolítása, költség elszámolása,
- pályázatokhoz a megfelelőségi igazolások kiállítása,
- a szakképzésről szóló tv. értelmében a vizsgabizottságba kamarai tag képviselő kijelölése és delegálása.

SZAKMAI TEVÉKENYSÉGÜNK
Kötelező szakmai továbbképzés 1. nap

A kötelező oktatás 1. napja minden évben az Elnökségi ülésen megbeszéltek alapján nagyrészt október–november hónapban kerül megrendezésre. A Tolna megyei szervezet, adottságánál fogva minden évben a kötelező továbbképzés 1. napját, 2 alkalommal tartja.

Szakmai rendezvények 2–3–4 nap

Célunk, hogy a kollégák a kreditpontjikat, mind alacsonyabb költséggel (helyben, utazási költség nélkül, és ingyenes oktatás formájában) tudják megszerezni. Ezért a szakmai rendezvényeinket úgy állítottuk, illetve állítjuk össze, hogy a munkájukat segítve a kreditpontok megszerzése is lehetővé váljon. Azt is igyekszünk figyelembe venni, hogy a speciális minősítésű könyvvizsgálók kreditpontjainak megszerzéséhez is segítséget tudunk nyújtani. E célból költségvetési minősítésű kollégák részére is szervezünk, szerveztünk előadást.

A szakmai rendezvények lebonyolításában aktív együttműködés alakult ki a Számviteli Szakemberek Egyesületének, a Gazdasági Ellenőrök Egyesületének helyi szervezeteivel. Így az előadásokon az aktívabb, nagyobb létszámú érdeklődés biztosított.

A szakmai rendezvényeken túl a kollégák nyelv- és informatikai tudásának, képességeinek fejlesztését is támogatjuk. Az elmúlt két évben angol nyelvtanfolyamot, illetve 2012-ben alapfokú és haladó informatikai tanfolyamot szerveztünk. Az utóbbi célja, hogy a könyvvizsgálók mind szélesebb körben, és biztonsággal alkalmazzák munkájuk során az informatikát.

Minőség-ellenőrzés

Az alábbi táblázatban a Tolna megyei kollégák minőség-ellenőrzésének eredményét mutatjuk be:

TOLNA MEGYEI TELJES KÖRŰ
MINŐSÉG-ELLENŐRZÉSEK EREDMÉNYEI

Megnevezés	2008	2009	2010	2011
	fő	fő	fő	fő
Megfelelt:	4	11	14	4
Megfelelt, megjegyzéssel	–	1	–	–
Nem felelt meg:	–	–	2	–
Nincs eredmény:	–	–	–	–
Összesen:	4	12	16	4

A tagjaink minőségellenőrzési eredményével elégedettek lehetünk. 2012-ben 9 főt jelöltek ki ellenőrzésre. Az ellenőrzések helyszíne – leggyakrabban – a Kamara irodája.

ÖSSZESEGÉBEN

Úgy gondoljuk, hogy szakmai feladatunkat a kamarai törvényben és szabályzatokban foglalt előírások szerint végezzük. Munkánkhoz a szükséges személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állnak és segítik annak elvégzését. Arra törekszünk, hogy a helyi szervezetre háruló feladatokat lelkiismeretesen a legjobb tudásunk szerint lássuk el.

Szabó Gabriella
MKVK Tolna Megyei Szervezet elnöke

A KÖNYVVIZSGÁLÓ KÉRDEZ, A KONZULTÁCIÓS SZOLGÁLAT VÁLASZOL

Az alábbiakban a konzultációs szolgálathoz beérkezett érdekesebb, szakmailag fontos kérdéseket tesszük közzé. Felhívjuk figyelmüket, hogy a Konzultációs szolgálat szakértőjének szakmai véleménye a jelenlegi jogszabályok alapján jóhiszeműen kialakított kollégák közti szakmai véleménycserének és álláspontnak tekinthető, nem tükrözi a kamara hivatalos véleményét. Továbbra is várjuk kérdéseiket, melyeket kizárólag a honlapon keresztül az erre rendszeresített űrlapon (annak minden pontját kitöltve) tehetnek fel.

CÉGELADÁS

Egyszemélyes kft tulajdonosa el akarja adni 100%-os üzletrészét egy másik vállalkozásnak, amely szintén 100%-os tulajdonos lesz. Az eladásra kerülő kft műanyag termékek gyártásával foglalkozik és tulajdonában van egy gyártócsarnok is. Ebben az esetben kell-e az ingatlan után az új tulajdonosnak illetéket fizetni, mivel a cég fő tevékenysége műanyag termék gyártása és árbevétele 100%-ban ebből származik.

2011. július 15-től hatályos módosítás alapján kizárólag azokban a belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaságokban lévő részesedés megszerzése keletkeztet illetékkötelezettséget, amelyek ingatlanépítéssel vagy forgalmazással üzletszerűen foglalkoznak.

Az illetéktörvény 2011. július 15-től hatályos módosítása alapján a belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaságban fennálló vagyoni betét megszerzése a korábbi szabályozással ellentétben csak akkor eredményez illetékkötelezettséget, ha a belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaság cégjegyzékben feltüntetett (ennek hiányában, a létesítő okiratában megjelölt) főtevékenysége a törvényben meghatározott tevékenységi körök valamelyike.

A törvényben megjelölt tevékenységi körök: épületépítési projekt szervezése; lakó- és nem lakó épület építése; saját tulajdonú, bérelt ingat-

lan bérbeadása, üzemeltetése; saját tulajdonú ingatlan adásvétele.

Az Illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 18. § (1) Ingatlannak, valamint a (2) bekezdésben meghatározott ingóknak és vagyoni értékű jogoknak visszteher mellett, továbbá öröklési vagy ajándékozási illeték alá nem eső, más módon történő megszerzése visszerthes vagyonszerzési illeték alá esik. Ezt a szabályt kell alkalmazni az öröklési szerződés alapján történő vagyonszerzésre is azzal, hogy az illetékkötelezettség keletkezésére a 3. § (1) bekezdése az irányadó.

(2) Az illetékkötelezettség a következő vagyoni értékű jogokra és ingókra terjed ki:

h) 111 belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaságban fennálló vagyoni betét (részvény, üzletrész, szövetkezeti részjegy, befektetői részjegy, átalakított befektetői részjegy) megszerzésére, ha a belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaság olyan gazdálkodó szervezet, amelynek a cégjegyzékben feltüntetett (ennek hiányában a létesítő okiratában megjelölt) főtevékenysége épületépítési projekt szervezése, lakó- és nem lakó épület építése, saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése vagy saját tulajdonú ingatlan adásvétele.

(4) 113 A (2) bekezdés *h)* pontjában foglalt vagyonszerzés után akkor kell az illetéket megfizetni, ha

a) a vagyonszerző, illetve – magán-személy vagyonszerző esetén – annak házastársa, bejegyzett élettársa, gyermeke, szülője

ÖSSZEFÉRHETLENSÉG

Egy németországi társaság Magyarországon áfa regisztrációs kötelezettség alá eső ügyleteinek bonyolítására az adótörvényben meghatározott „pénzügyi képviselőt” keres.

Magyar Könyvvizsgálói Kamarai tagjaként elvállalhatom-e a pénzügyi képviselőt, nincs-e összeférhetlenség?

A hatályos jogszabályok és szabályzatok alapján – ha Ön egyébként nem a németországi társaság választott könyvvizsgálója – semmilyen összeférhetlenség nem áll fenn, ha az adótörvényben meghatározott pénzügyi képviselői megbízást elvállalja. ■

**FELVÉTELI BIZOTTSÁG
HÍREI**
TÁJÉKOZTATÁS A 2012. SZEPTEMBER HÓNAPBAN ÁTVEZETETT STÁTUSZMÓDOSÍTÁSOKRÓL

Név	A módosítás dátuma	Tagsági szám	Helyi szervezet	A státuszváltozás oka
SZÜNDELTELTETŐBŐL TAGSÁGÁT FŐFOGLALKOZÁSÚBA				
Vargáné Sik Andrea	2012. 09. 11.	006461	Budapest	Kérelemre
FŐFOGLALKOZÁSÚBÓL TAGSÁGÁT SZÜNDELTELTETŐBE				
Bata Balázs	2012. 09. 11.	006241	Somogy	Kérelemre
Erdélyi Zoltánné	2012. 09. 11.	001155	Pest	Kérelemre
Fabó Edit	2012. 09. 11.	006916	Budapest	Kérelemre
Forstóber Sándor	2012. 09. 11.	002287	Vas	Kérelemre
Koblász Mária	2012. 09. 11.	007055	Budapest	Kérelemre
Lányiné Sztankó Mária	2012. 09. 11.	002826	Békés	Kérelemre
Marton Valéria	2012. 09. 11.	006360	Budapest	Kérelemre
Sipos Zoltán	2012. 09. 11.	005642	Budapest	Kérelemre
Süle Benedekné	2012. 09. 11.	001346	Pest	Kérelemre
Szabóné Schmuizer Edit	2012. 09. 11.	005379	Borsod-Abaúj-Zemplén	Kérelemre
Dr. Szabóné Tulinszki Melinda	2012. 09. 11.	006778	Budapest	Kérelemre
Szálinger Ferencné	2012. 09. 11.	001503	Somogy	Kérelemre
MEGSZÜNT TAGSÁGI VISZONY				
Dr. Bartos Sándorné	2012. 09. 06.	002950	Budapest	Kérelemre
Bánkuti Lászlóné	2012. 08. 02.	002929	Budapest	Kérelemre
Bíró Ildikó	2012. 08. 10.	000647	Veszprém	Kérelemre
Bócsa Jánosné	2012. 08. 01.	002114	Bács-Kiskun	Kérelemre
Buzolka Pálné	2012. 09. 03.	004319	Győr-Moson-Sopron	Kérelemre
Hompot Gábor	2012. 09. 04.	005652	Budapest	Hivatalból
Jóna Ottóné	2012. 08. 02.	004370	Győr-Moson-Sopron	Kérelemre
Kis Valéria	2012. 08. 02.	004580	Budapest	Kérelemre
Dr. Kotnyek Béla	2012. 08. 22.	003949	Budapest	Kérelemre
Lukács Zsuzsanna Katalin	2012. 09. 04.	004418	Győr-Moson-Sopron	Hivatalból
Nemesné Kanyó Ibolya	2012. 08. 22.	000835	Jász-Nagykun-Szolnok	Kérelemre
Szarvas Judit	2012. 08. 16.	003602	Budapest	Kérelemre
Tóth Lajos	2012. 09. 01.	000862	Jász-Nagykun-Szolnok	Elhunyt
Veresné Németh Julianna	2012. 08. 15.	004228	Budapest	Hivatalból
Dr. Vörös Tiborné	2012. 08. 13.	004256	Budapest	Kérelemre

Név	A módosítás dátuma	Nyilvántartási szám	Helyi szervezet	A státuszváltozás oka
NYILVÁNTARTÁSBÓL TÖRÖLT TÁRSASÁGOK				
Jusztus István E. v.	2012. 08. 17.	003010	Budapest	Kérelemre
Forstóber Sándor E. v.	2012. 08. 02.	002974	Vas	Kérelemre
KALIBRA Könyvvizsgáló Bt.	2012. 08. 02.	001318	Budapest	Kérelemre
Dr. Bartos Sándorné E. v.	2012. 09. 06.	003044	Budapest	Kérelemre
Lukács Zsuzsanna Katalin E. v.	2012. 09. 04.	002737	Győr-Moson-Sopron	Hivatalból
Bíró Ildikó E. v.	2012. 08. 10.	002906	Veszprém	Kérelemre
AdCont Számviteli Szolgáltató Kft.	2012. 08. 28.	002188	Budapest	Kérelemre
ABAX TAX Kft.	2012. 08. 24.	002688	Békés	Kérelemre
Hannák György E. v.	2012. 08. 29.	004057	Budapest	Kérelemre
Pongráczné Szerencsi Judit E. v.	2012. 08. 08.	003591	Borsod-Abaúj-Zemplén	Kérelemre
ERKONT Könyvvizsgáló és Gazdasági Tanácsadó Kft.	2012. 08. 03.	001853	Pest	Kérelemre
KVATERNIÓ Oktató, Könyvelő és Adótanácsadó Kft.	2012. 08. 14.	000205	Budapest	Kérelemre
VOLLAY-AUDIT Tanácsadó Kft.	2012. 09. 03.	000554	Hajdú-Bihar	Hivatalból
Lányiné Sztankó Mária E. v.	2012. 09. 05.	003353	Békés	Kérelemre
Bata Balázs E. v.	2012. 09. 11.	003795	Somogy	Kérelemre
Szálinger Ferencné E. v.	2012. 09. 11.	003941	Somogy	Kérelemre

Név	Nyilvántartási szám	Helyi szervezet	Érvényesség kezdete
NYILVÁNTARTÁSBA VETT TÁRSASÁGOK			
„BGY KÖZGAZDA” Szaktanácsadó Kft.	004066	Nógrád	2012. 09. 11.
BERGMANN Könyvelő Iroda Pénzügyi Szolgáltató Kft.	004071	Budapest	2012. 09. 17.
D+R Könyvvizsgáló, Tanácsadó és Oktató Bt.	004067	Pest	2012. 09. 11.
Eti Consulting Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.	004070	Jász-Nagykun-Szolnok	2012. 09. 11.
PRO-FIT Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.	004068	Pest	2012. 09. 11.

Megjegyzés: Forró Ferenc nevére 000661 tagszámon, 000525 sorszámmal kiállított igazolvány, valamint a 3123. számú szárazbélyegző 2012. szeptember 18. dátumtól érvénytelen.

TÁJÉKOZTATÁS A MKVK FELVÉTELI BIZOTTSÁGA ÁLTAL KIADOTT / VISSZAVONT MINŐSÍTÉSEKRŐL

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara Felvételi Bizottsága – figyelemmel a 2007. évi LXXV. törvény 50. §-ában, valamint a Minősítési Szabályzat II/A. fejezetében foglaltakra – az alábbiakban felsorolt könyvvizsgáló kamarai tagok és könyvvizsgáló cégek kérelmének helyt adott, és részükre minősítést adott

Minősített kamarai tag / könyvvizsgáló cég neve	Nyilvántartási szám	Minősítés	Minősítés száma	Minősítés kelte
Madarasiné Szirmai Andrea	005552	IFRS	IFRS000054	2012. 09. 11
Sz. Kis Ágota	002380	Pénzügyi intézményi	E002380	2012. 09. 11
Wessely Vilmos	004259	IFRS	IFRS000051	2012. 09. 11
Audit Network Hungary Könyvvizsgálati és Üzletviteli Tanácsadó Kft.	002158	IFRS	IFRS000053	2012. 09. 11
BARKÓCÁS Könyvvizsgáló, Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	001889	Költségvetési	KM002988	2012. 09. 11
BUDAPEST CONSULTANS Gazdasági Tanácsadó Kft.	001012	IFRS	IFRS000052	2012. 09. 11
ECODIT Könyvvizsgáló és Számviteli Szolgáltató Kft.	001905	Költségvetési	KM002986	2012. 09. 11
HEGYESI NAGY SZÁM-ADÓ Kft.	004065	Költségvetési	KM002985	2012. 09. 11
LAUF-AUDIT Könyvelő és Könyvvizsgáló Bt.	001465	Költségvetési	KM002989	2012. 09. 11
PANNONCONSULT Könyvvizsgáló és Pénzügyi Tanácsadó Kft.	000762	Költségvetési	KM002987	2012. 09. 11
QUERCUS Audit Könyvvizsgáló és Gazdasági Tanácsadó Kft.	002651	Pénzügyi intézményi	T002651	2012. 09. 11

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara Felvételi Bizottsága - figyelemmel a 2007. évi LXXV. törvény 51. §-ában, valamint a Minősítési Szabályzat IV. fejezetében foglaltakra – az alábbi kamarai tag könyvvizsgálók minősítését kérelmükre visszavonja

Minősített kamarai tag / könyvvizsgáló cég neve	Nyilvántartási szám	Minősítés	Minősítés száma	Visszavonás kelte
Varga Ildikó	004201	Költségvetési	KM000846	2012. 09. 11.

A PÉNZ- ÉS TŐKEPIACI TAGOZAT 2012. ŐSZI RENDEZVÉNYEI

A Pénz- és Tőkepiaci Tagozat a 2012-es évben a négy félnapos szakmai rendezvényt szervez, mely november 12-én és december 3-án kerül lebonyolításra. A szakmai napokon való részvétel négy speciális minősítéshez (*pénzügyi intézményi, befektetési vállalkozási, pénztári, biztosítási speciális minősítések, az Ön választása szerint*) tartozó kreditponttal számít be a Kamarai képzési rendszerbe. Továbbá, az idei évtől újdonságként az IFRS minősítéshez tartozó kreditpont gyűjtésére is lehetőség van, mindkét napon a délutáni sávban (2x2 kredit).

A PTT térítésmentes szakmai napjainak programja a honlapon az alábbi linken található: http://www.mkvk.hu/szervezet/tagozatok/ptt/tagozatihirek/rendezvenyek_2012_II_felev

A rendezvényre jelentkezni – ügyfélkapus bejelentkezést követően – a kamara honlapján az alábbi linken keresztül lehet: <https://www.mkvk.hu/szolgáltatások/rendezvenyek>

A minősítéssel rendelkező könyvvizsgálók számára a Magyar Könyvvizsgálói Kamara szakmai továbbképzési szabályzatának VII. fejezet (3) pontja alapján „A speciális minősítéssel rendelkező könyvvizsgálóknak a speciális továbbképzésen évente minősítésenként 2, de legfeljebb összesen 4 kreditpontot kell szerezniük”.

Amennyiben jelentkezését követően mégsem tud részt venni a rendezvényen, kérjük, mindenképpen jelezze az ptt@mkvk.hu e-mail címen, vagy a 473-4521-es telefonszámon.

Agócs Gábor
MKVK PTT elnöke

A MAGYAR KÖNYVVIZSGÁLÓI KAMARA ELNÖKSÉGI ÜLÉSÉNEK HATÁROZATAI (2012. SZEPTEMBER 5.)

58. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fellebbezést elbírálva a fegyelmi bizottság FBH-1/2011. sorszámu határozatát 12 igen szavazattal, 2 tartózkodás mellett megváltoztatta, és az eljárás alá vont kamarai tag könyvvizsgálót a fegyelmi büntetés mérséklésével, a fegyelmi eljárási költségterítésre kötelezés hatályban tartása mellett 250 000 forint pénzbírsággal sújtotta.

59. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fellebbezést elbírálva a fegyelmi bizottság FBH-61/2012. sorszámu határozatát 9 igen, 2 nem szavazattal, 3 tartózkodás mellett megváltoztatta, és az eljárás alá vont könyvvizsgáló céggel szemben a fegyelmi eljárást megszüntette.

60. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fellebbezést elbírálva a fegyelmi bizottság FBH-62/2012. sorszámu határozatát 11 igen szavazattal, 3 tartózkodás mellett megváltoztatta, és az eljárás alá vont kamarai tag könyvvizsgálóval szemben a fegyelmi eljárást megszüntette.

61. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fellebbezést elbírálva a fegyelmi bizottság FBH-83/2012. sorszámu határozatát 13 igen, 1 nem szavazattal megváltoztatta, és az eljárás alá vont kamarai tag könyv-

vizsgálót a fegyelmi eljárási költségterítésre kötelezés hatályban tartása mellett írásbeli megrovásban részesítette.

62. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fellebbezést elbírálva a fegyelmi bizottság FBH-100/2012. sorszámu határozatát 10 igen szavazattal, 4 tartózkodás mellett megváltoztatta, és az eljárás alá vont kamarai tag könyvvizsgálót a fegyelmi büntetés mérséklésével, a fegyelmi eljárási költségterítésre kötelezés hatályban tartása mellett 40 000 forint pénzbírsággal sújtotta.

63. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fellebbezést elbírálva a fegyelmi bizottság FBH-71/2012. sorszámu határozatát egyhangúlag megváltoztatta, és az eljárás alá vont kamarai tag könyvvizsgálót a fegyelmi büntetés mérséklésével, a fegyelmi eljárási költségterítésre kötelezés hatályban tartása mellett 150 000 forint pénzbírsággal sújtotta.

64. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fellebbezést elbírálva a fegyelmi bizottság FBH-95/2012. sorszámu határozatát 13 igen, 1 nem szavazattal megváltoztatta, és az eljárás alá vont kamarai tag könyvvizsgálót a fegyelmi büntetés mérséklésével, a fegyelmi eljárási költségterítésre kötelezés hatályban tartása mellett 100 000 forint pénzbírsággal sújtotta.

65. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fellebbezést elbírálva a fegyelmi bizottság FBH-75/2012. sorszámu határozatát 10 igen, 2 nem szavazattal, 2 tartózkodás mellett helybenhagyta.

66. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fellebbezést elbírálva a fegyelmi bizottság FBH-96/2012. sorszámu határozatát 12 igen szavazattal, 2 tartózkodás mellett megváltoztatta, és az eljárás alá vont kamarai tag könyvvizsgálót a fegyelmi büntetés mérséklésével, a fegyelmi eljárási költségterítésre kötelezés hatályban tartása mellett 100 000 forint pénzbírsággal sújtotta.

67. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fellebbezést elbírálva a fegyelmi bizottság FBH-59/2012. sorszámu határozatát egyhangúlag megváltoztatta, és az eljárás alá vont kamarai tag könyvvizsgálót a fegyelmi eljárási költségterítésre kötelezés hatályban tartása mellett írásbeli megrovásban részesítette.

68. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fellebbezést elbírálva a fegyelmi bizottság FBH-92/2012. sorszámu határozatát 13 igen szavazattal, 2 tartózkodás mellett megváltoztatta, és az eljárás alá vont kamarai tag könyvvizsgálót a fegyelmi

büntetés mérséklésével, a fegyelmi eljárási költségtérítésre kötelezés hatályban tartása mellett 50 000 forint pénzbírsággal sújtotta.

69. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fellebbezést elbírálva a fegyelmi bizottság FBH-97/2012. sorszámú határozatát 12 igen, 2 nem szavazattal megváltoztatta, és az eljárás alá vont kamarai tag könyvvizsgálót a fegyelmi büntetés mérséklésével, a fegyelmi eljárási költségtérítésre kötelezés hatályban tartása mellett 50 000 forint pénzbírsággal sújtotta.

70. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fellebbezést elbírálva a fegyelmi bizottság FBH-86/2012. sorszámú határozatát egyhangúlag megváltoztatta, és az eljárás alá vont kamarai tag könyvvizsgálót a fegyelmi büntetés mérséklésével, a fegyelmi eljárási költségtérítésre kötelezés hatályban tartása mellett 200 000 forint pénzbírsággal sújtotta.

71. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fellebbezést elbírálva a fegyelmi bizottság FBH-77/2012. sorszámú határozatát egyhangúlag megváltoztatta, és a kamarai tagság időközbeni megszüntetésére tekintettel az eljárás alá vont könyvvizsgálóval szemben a fegyelmi eljárást megszüntette.

72. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fellebbezést elbírálva a minőségellenőrzési bizottság MB/1706-12/2011. sorszámú határozatát 12 igen, 2 nem szavazattal megváltoztatta, és az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgáló minőség-

ellenőrzésének eredményét a „kötelezés továbbképzésen való részvételre” intézkedés hatályban tartása mellett „megfelelt, megjegyzéssel” minősítésűre módosította.

73. számú (2012. 9. 5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a fegyelmi bizottság FBH-78/2012. sorszámú határozata elleni fellebbezés elbírálását egyhangúlag a soron következő ülésére halasztotta.

74/2012. számú (9.5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egy tartózkodással elfogadta a Magyar Könyvvizsgálói Kamara 2012. I. féléves gazdálkodásáról szóló tájékoztatást, és akként határozott, hogy a beterjesztés alapján a 2012-es tervadatok módosítását nem tartja szükségesnek.

75/2012. számú (9.5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége egyhangúlag tudomásul vette a 2012. évi tag- és hozzájárulási díjbevitel alakulásáról, az adatszolgáltatásból levonható következtetésekről szóló tájékoztatást.

76/2012. számú (9.5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és a vitában elhangzott kiegészítésekkel egyhangúlag elfogadta a könyvvizsgálói feladatok bővítésével kapcsolatos törvénymódosító javaslatokat azzal, hogy a területi szervezetek elnökeinek 2012. szeptember 17-éig lehetőséget biztosít arra, hogy szövetszerűen megfogalmazott további módosítási és kiegészítési indítványokat tegyenek. Az elnökség felhatalmazta a kamara elnökét arra, hogy az illetékes kamarai ad-hoc bizottság elnöke által véglegesített törvénymódosító ja-

vaslatok tárgyában a Nemzetgazdaság Minisztériummal kezdje meg a szükséges egyeztetéseket, melyekről a következő elnökségi ülésen adjon tájékoztatást.

77/2012. számú (9.5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége a Pécs belterület 3220/19/A/31. helyrajzi számú ingatlan előterjesztés szerinti megvásárlását egyhangúlag jóváhagyta.

78/2012. számú (9.5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta, és az elhangzott kiegészítésekkel 14 igen, 1 nem szavazattal elfogadta a minőségellenőrzési módszertani kézikönyv részét képező minőségellenőrzési eljárási szabályzat, illetve a 7/a., 7/b. és 7/b.1. számú mellékletet képező kérdőív előterjesztés szerinti módosítását.

79/2012. számú (9.5.) elnökségi határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége 1 ellenszavazat és 1 tartózkodás mellett akként határozott, hogy a 2012. évben induló minőségellenőrzési eljárások során 21 helyett 30 megbízásig 1 megbízás kerüljön kiválasztásra.

Budapest, 2012. szeptember 5.

Dr. Lukács János
elnök

Változás az elnökség 2012. II. félévi munkaprogramjában

Ezúton tájékoztatjuk, hogy a munkarendben meghirdetettől eltérően a novemberi, területi szervezetek elnökeivel kibővített elnökségi ülésre 2012. november 20-án, a Küldöttgyűlésre pedig 2012. december 15-én kerül sor.

A SZÁMVITEL NEMZETKÖZI SZABÁLYOZÁSA VIZSGAFELADAT

Rendszeresen szemezgetünk az okleveles könyvvizsgálói képzés vizsgafeladatai közül. Reméljük a napi életből merített példák hallgatóink mellett tagjaink okulására is szolgálnak. Októberi számunkban a 2012. szeptember 4-i 'A számvitel nemzetközi szabályozása' vizsgasor 1. feladatát, és annak megoldását tesszük közzé. Szerző: Madarasiné Dr. Szirmai Andrea

Egy gazdálkodó IFRS szerinti halasztott adó kiszámításában kéri segítségét. Elsőként a halasztott adó számításához kapcsolódó gazdasági eseményeket olvashatja, majd egy segédtablát talál a számításhoz. Kérjük ezt használni!

A halasztott adó számításához kapcsolódó gazdasági események

A halasztott adótábla kitöltéséhez és a halasztott adó számításához az alábbi kiemelt információkat, adatokat ismeri:

1. A nemzeti elszámolások szerint az immateriális javak között kimutatásra került az alapítás átszervezés értéke. Az IFRS értékből ez már törlésre került. Az eszköz nemzeti szabályok szerinti bekerülési értéke 15 000 E Ft, halmozott értékcsökkenése 9 000 E Ft, éves értékcsökkenése 3 000 E Ft.

2. A befektetési célú ingatlanok év végi értékelése szerint az ingatlanok valós értéke 250 000 E Ft. A nemzeti számviteli szabályok szerint nem értelmezett a befektetési célú ingatlan elkülönített bemutatása és értékelése, az a tárgyi eszközök között volt értékcsökkenéssel csökkentett bekerülési értéken nyilvántartva. A számviteli értéket ismeri el a nemzeti adószabály is. A számvitel és adó közötti értékcsökkenésben ezen eszközöknél nincs eltérés. Az eszköz bekerülési értéke 200 000 E Ft, a halmozott értékcsökkenése 24 000 E Ft. Az értékcsökkenés a nemzeti számviteli szabályok és az adózás szerint azonos.

3. Ingatlanok, gépek, berendezések

a) A társaság beruházásainak egy részét az adózásban érvényesíthető fejlesztési tartalékkal szemben számolta el teljes egészében; ami azt jelenti, hogy értékcsökkenést az adózásban gyorsított értékcsökkenésként kezeli, azaz a jövőben már nem lehet érvényesíteni értékcsökkenést az adózásban (soha többet) az eszköz kapcsán. Ezen eszközök nemzeti és IFRS szerinti számviteli nettó értéke 32 000 E Ft, adott évi értékcsökkenése 4 000 E Ft.

b) Az egyéb tárgyi eszközök IFRS szabályok szerinti értéke 133 000 E Ft, a nemzeti szabályok szerint pedig 114 480 E Ft.

4. A készletek IFRS szerinti értéke: 22 680 E Ft, az adószabályok szerint vett adóértéke 28 000 E Ft. A készletek IFRS és adó értékének eltérését az okozza, hogy a társaság a készletek hiányát, selejtezését nem tudta megfelelően dokumentálni, így az adóalap növelő tételként szerepel az adóbevallásban.

5. A vevőkkel szembeni követelés adóértéke 166 000 E Ft, az IFRS szerinti értéket Önnek kell kiszámolnia. A vevőkkel szembeni követelések különbsége az elszámolt értékvesztésből és behajthatatlan követelésből adódik. A halmozott értékvesztés 14 000 E Ft, a halmozott behajthatatlan követelés 12 000 E Ft. Az éves értékvesztés 8 000 E Ft, az éves behajthatatlan követelés 10 000 E Ft. Az adótanácsadók arról tájékoztatták a céget, hogy sem az értékvesztést, sem a behajthatatlan követelést nem ismerik el az adózási szabályok most, de később ez a különbség megfordul.

6. Az időbeli elhatárolások, az adószabályok szerinti értéke 4 000 E Ft, IFRS szerinti értékét Önnek kell kiszámolnia. Az időbeli elhatárolások (WIP, megrendelőtől járó összeg) adó szerinti értéke a nemzeti adó és számviteli szabályok alapján elszámolt aktív időbeli elhatárolásként szereplő tárgyévre járó, de következő évben kiszámlázott szolgáltatásokat mutatja. A kapcsolódó szolgáltatási szerződés alapján a szerződéses időtartam három év, teljes becsült munkaóra igénye 5000 óra, amelyből a tárgyévben 2100 óra került teljesítésre. A szerződéses óradíj alapú árbevétel 90 000 E Ft, amelyből a tárgyévben 30 000 E Ft került kiszámlázásra.

7. A társaság IFRS szerinti céltartalékának és becsült kötelezettségeinek értéke az alábbi tételekből tevődik össze:

- peres ügyre: 6 000 E Ft
- garanciális céltartalékra: 15 000 E Ft
- ki nem vett szabadságra: 20 000 E Ft

E tételek mindegyikét felmerülésükkor ismeri el az adószabályozás.

8. Adó szerinti előző évek áthozott vesztesége az előző évi IFRS kimutatásokban szerepelt, értéke 2 500 E Ft.

9. Az előző évi, tárgyévi és jövőbeni társasági adókulcs 10%.

Feladat

A fenti adatok alapján egészítse ki a táblázatot: számolja ki az IFRS és az adóértékeket, számítsa ki a halasztott

adó mérlegértékét! (Segítségül a táblázatban az IFRS és adómérleg oszlopokban szürke háttérrel jelöltük a számítandó adatokat.) A megoldást zölddel jelöltük.

	31.12.200X. TÁRGY ÉV					
	IFRS	Adómérleg	Különbség összesen	Állandó eltérés	Adó követelés (+)	Adókötelezettség (-)
Befektetett eszközök						
Immateriális eszközök	12 500 000	18 500 000	-6 000 000		600 000	
Befektetési célú ingatlanok	250 000 000	176 000 000	74 000 000			-7 400 000
Ingatlanok, gépek, berendezések	165 000 000	114 480 000	50 520 000			-5 052 000
Pénzügyi eszközök	30 000 000	30 000 000	0			
Halasztott adókövetelés	.....					
Bef. eszköz összesen	457 500 000	338 980 000	118 520 000		600 000	-12 452 000
Forgóeszközök						
Készletek	22 680 000	28 000 000	-5 320 000	5 320 000		
Vevőkkel szembeni követelések	140 000 000	166 000 000	-26 000 000		2 600 000	
Elhatárolások (WIP)	.....	4 000 000	3 800 000			-380 000
Egyéb követelések	34 700 000	34 700 000	0			
Pénzeszközök és pénze.egyenért.	37 840 000	37 840 000				
Forgóeszköz összesen	243 020 000	270 540 000	-27 520 000	5 320 000	2 600 000	-380 000
Eszközök összesen	700 520 000	609 520 000	91 000 000	5 320 000	3 200 000	-12 832 000
Saját tőke						
Jegyzett tőke	45 000 000	45 000 000				
Eredménytartalék	226 600 000	226 600 000				
Adott időszaki eredmény *	75 100 000	75 100 000				
Saját tőke összesen	346 700 000	346 700 000				
<i>* Az adott időszaki eredmény még nem került módosításra a tárgyévi halasztott adó összegével</i>						
Hosszú lejáratú kötelezettségek						
Hosszúlejáratú hitelek	42 650 000	42 650 000				
Halasztott adókötelezettség	.....	0				
Hosszú lejáratú kötelez. összesen	42 650 000	42 650 000				
Rövid lejáratú kötelezettségek						
Szállítói tartozások	124 170 000	124 170 000				
Rövid lejáratú céltartalékok	41 000 000		41 000 000		4 100 000	
Egyéb rövid lejáratú kötelez.	82 300 000	82 300 000				
Rövid lejáratú kötelez. összesen	247 470 000	206 470 000	41 000 000		4 100 000	
Saját tőke és kötelez. összesen	636 820 000	595 820 000	41 000 000		4 100 000	

	31.12.200Y. ELŐZŐ ÉV		31.12.200X. TÁRGYÉV	
	adókövetelés (+)	adókötelezettség (-)	adókövetelés (+)	adókötelezettség (-)
Halasztott adókövetelés/kötelezettség	29 000 000	26 500 000	7 300 000	-12 832 000
Egyenleg	2 500 000		-5 532 000	
Egyenleg jellege: követelés/kötelezettség	követelés		kötelezettség	
Tárgyévi beszámolóban beállítandó érték	(3 032 000) kötelezettség			
Elszámolása	1. lépés			
	T Adott időszaki eredmény — K Halasztott adó kötelezettség			
	2. lépés			
	T Halasztott adókövetelés — K Adott időszaki eredmény			

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöke
a Magyar Könyvvizsgálói Kamara egyeztető testületéről és jogsegélyszolgálatáról
szóló szabályzat 15. pontja alapján

pályázati felhívást tesz közzé a kamara egyeztető testületi tagságának betöltésére

Az egyeztető testület a kamarán belül működtetett állandó fórum, amelynek célja elősegíteni a kamarai tagok egymás közötti, valamint a kamarai tagok és a nem kamarai tagok közötti szakmai természetű viták megállapodással/egyezséggel, a felek által elfogadott közös szakmai állásponttal történő rendezését, a felek jogainak, kötelezettségeinek, illetve érdekeinek gyors és hatékony érvényesítését.

Az egyeztető testület 7 természetes személyből áll. Az egyeztető testületnek határozatlan időre szólóan hivatalból tagja a kamara főtitkára, aki egyben a testület elnöke. Az egyeztető testület további 6 tagját a kamara tagjai közül a kamara elnöksége választja 4 év időtartamra azzal, hogy az egyeztető testület választott tagjainak sorában legalább 1 személynek minősített kamarai tag könyvvizsgálónak (*Kamarai törvény 49. §-a*) kell lennie.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK

▶ Aktív (könyvvizsgálói tevékenységet nem szüneteltető) tagsági jogállás,

▶ a pályázó megfelelő elméleti ismeretekkel és legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkezzen a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységgel és az egyéb szakmai szolgáltatással összefüggő kérdéskörökben,

▶ a minősített kamarai tag könyvvizsgáló pályázó megfelelő elméleti ismeretekkel és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal rendelkezzen a minősítése szerinti kérdéskörökben,

▶ a pályázó a testületi tagságának keletkezését megelőző 5 éven belül a kamara fegyelmi bizottsága által lefolytatott fegyelmi eljárásban fegyelmi büntetést vagy figyelmeztetést nem kapott,

▶ a pályázóval szemben a testületi tagságának keletkezését megelőző 6 éven belül a kamara által lefolytatott minőség-ellenőrzéssel összefüggésben nem került sor intézkedés alkalmazására,

▶ a pályázó a testületi tagságának keletkezésekor a kamarának nem tisztségviselője, a kamara valamely bizottságának, az Okleveles Könyvvizsgálókat Képesítő Testületnek, a Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottságnak nem tagja,

▶ az egyeztető testület tagjai nem lehetnek egymásnak közeli hozzátartozói, illetve hozzátartozói [*Ptk. 685. § b) pontja*].

Az elbírálásnál előnyt jelent, ha a pályázó rendelkezik:

- szakmai idegen nyelv ismeretével,
- a Kamarai törvény 49. §-a szerinti minősítéssel.

A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó szakmai önéletrajzát, könyvvizsgálói szakmai tevékenységének összefoglalását, referenciáit, nyelvismeretének igazolását (ennek igazolására elfogadható a jelentkező nyilatkozata is).

A pályázatokat a Magyar Könyvvizsgálói Kamara Főtitkári hivatalához (1063 Budapest, Szinyei Merse u. 8., levélcím: 1373 Budapest, Pf.: 587.) kell benyújtani közvetlenül, vagy postai úton.

A borítékon kérjük feltüntetni:

Egyeztető testületi pályázat

A pályázat beérkezésének határideje:

2012. november 5. napja

A pályázati felhívással kapcsolatban információ dr. Cs. Tóth Gabriellától kérhető (telefonon a 473-4571-es számon, faxon (473-4510) vagy e-mailben: cstothg@mkvk.hu).

A pályázó a pályázati határidő lejártáig pályázatát módosíthatja, visszavonhatja.

A pályázatokat a beérkezési határidőtől számított 3 napon belül (2012. november 8-án) a kamara elnöke és főtitkára együttesen bírálják el.

A bírálók együttesen javaslatot tesznek a kamara elnökségének a testületi tagságra szóló megbízásokra. A kamara elnöksége a soron következő (2012. novemberi) elnökségi ülésen választja ki a javaslat alapján a testületi tagokat. A megválasztott személyeket a megválasztásukról a kamara elnöke írásban értesíti és nevüket a kamara honlapján, valamint lapjában közzéteszi.

Dr. Lukács János,
az MKVK elnöke

Jelen pályázati kiírás a kamara honlapján is megtalálható.

A KKV SZEKTOR KÖNYVVIZSGÁLATA A KOCKÁZATCSÖKKENTÉS ESZKÖZE

Kevés olyan hivatás van, melyet az elmúlt húsz év jogszabályi változásai olyan sokszor és olyan mélyrehatóan befolyásoltak, mint a számviteli szolgáltatás és a könyvvizsgálat. Újabb jelentős változás, a kötelező könyvvizsgálati küszöb ismételt emelése van napirenden, miután a 2011. évi XCVI. törvény már a 2012-es év könyvvizsgálatára vonatkozóan módosítja a 2000. évi C. törvény szerinti – jelenleg hatályos – 100 millió forintos kötelező könyvvizsgálati értékhatárt. A két lépésben lezajló drasztikus értékhatár-emelés nyilvánvalóan újra átrendezi majd a könyvvizsgáló szakmát.

A változtatás megosztó, hiszen a kkv szektornak a jövőbeni könyvvizsgálati kötelezettség alól felmentett vezetői közül néhányan eddig is csak felesleges adminisztrációnak, többletköltségnek tekintették az éves auditot. Mások – nem csak az érintett könyvvizsgálók, de szakértő szervezetek és tudományos kutatások – a döntés lehetséges negatív következményeire figyelmeztetnek.

Ez az írás a független könyvvizsgálatot a pénzügyi, számviteli, beszámolási rendszerrel kapcsolatos kockázatcsökkentés eszközeként tekinti, és azt foglalja röviden össze, milyen tényezők befolyásolják a szervezetek kockázati viselkedését és ezzel összefüggésben milyen vállalati körben lehet a legnagyobb szükség a független külső kontrollra. A végkövetkeztetés szerint a kkv szektor sok szempontból fokozottan kitett a kockázatos szervezeti döntéseknek, ezért a könyvvizsgálat kockázatcsökkentő szerepe itt különösen felértékelődik. Természetesen ez minden kockázattípusra igaz lehet, de a könyvvizsgálatot illetően alapvetően a pénzügyi, adózási, számviteli illetve a beszámolási rendszerrel kapcsolatos kockázatokra érdemes fókuszálni.

A következőkben a kockázatos döntések valószínűségét növelő tényezők közül a legfontosabbak, a cégvezető személyisége, a kockázat-

észlelés problémái, a vállalkozó szervezet ismervei és környezet egyes jellemzői kerülnek röviden bemutatásra.

A CÉGVEZETŐ SZEMÉLYISÉGE

A profitérdek az üzleti vállalkozás végső hajtóereje, a profit forrása pedig a kockázat a klasszikus Knight-féle értelmezés szerint, ezért az üzleti szervezet nyilvánvalóan nem viselkedhet tartósan és eltúlzott mértékben kockázatkerülően. A kockázatkerülés a vállalkozó döntéshozó és szervezete számára általában a

raciónalis viselkedést jelenti, a kockázatkerülés intenzitásában azonban már nagy különbségek vannak a szervezetek között. Ezért merül fel a kérdés, mi minden befolyásolja az üzleti szervezet kockázati magatartását. Elsőként érdemes megvizsgálni a döntéshozó személyét, kockázati attitűdjét és orientációját.

Talán nem túlzás ex katedra kijelenteni, hogy a cégvezető személyek kockázati attitűdje meghatározó a szervezet kockázati magatartása tekintetében. Különösen igaz ez a kisebb szervezetekre. Így

érdemes először az egyéni kockázati attitűdöt befolyásoló tényezőket áttekinteni. A személyiséget a pszichológiában öt alaptulajdonsággal (Big Five) jellemzik. Ezek a következők: nyitottság (Openness), lelkiismeretesség (Conscientiousness), extravenzió (Extroversion), barátságosság (Agreeableness), és neurotikusság (Neuroticism). A kockázatpreferencia azonban csak gyenge kapcsolatot mutat a Big Five elemeivel, amennyiben az extravenzióval és nyitottsággal kis mértékben pozitívan, a lelkiismeretességgel és a barátságossággal kis mértékben negatívan korrelál Costa és McRae kutatásai szerint (1992).

Faragó-Radnóti foglalja össze a kockázatvállalással összefüggő személyiség feltárására irányuló kuta-

tásokat, melyek további, a következőkben listázott személyiségjegyek esetében tártak fel a kockázatvállalással való erős korrelációs kapcsolatot.

1. ÚJDONSÁG ÉS ÉLMÉNYKERESÉS. Zuckerman (1979) kutatásai bizonyítják, hogy az újdonságok iránt vonzódó személyek erősen kockázatvállalók.

2. KÉTÉRTELMŰSÉG-TŰRÉS. Hoch és Deighton (1989), Raju (1980) és mások kísérletei szerint az a személyiség, aki kevésbé viseli el a kétértelműséget, másoknál kockázatosabbnak ítéli a helyzeteket, erősebb a kockázatkerülése.

3. ÖNBIZALOM. Többekkel együtt Krueger és Dickson (1994) végzett pszichológiai kutatásokat, melyek szerint magasabb szintű önbizalom erősebb kockázatvállalással párosul.

4. PESSZIMIZMUS ÉS SZORONGÁS. Maner (2006) másokkal egybeeső kutatásai igazolják, hogy a szorongó egyén pesszimizmusa okán is túlértékeli a lehetséges veszélyeket, és kisebb kockázatvállalási hajlandósággal bír. Az optimizmus nyilvánvalóan ezzel szemben a kockázatkezelő magatartást gyengíti.

5. PSZICHOTICIZMUS ÉS IMPULZIVITÁS. A szerzők Dahlback (1990) kutatásait idézik, melyek pszichopatikus egyének erősebb kockázatvállalási hajlamát igazolták.

6. KRIMINALITÁS. Szintén Dahlback (1990) kutatásai szerint az antiszociális viselkedésű, bűnöző hajlamú egyének magasabb kockázatvállalási hajlamról tanúskodnak. Igaz, a kutatások szerencsejátékra vonatkoztak, a képességeken múló feladatokban mutatkozó kockázatokra vonatkozóan nem igazoltak ilyen kapcsolatot. (Faragó-Radnóti, 2010, 113–115. old.)

7. AZ INNOVATIVITÁST ÉS A TELJESÍTMÉNYORIENTÁLTÁST MacCrimmon – Wehrung (1986) és Friedman – Rosenman (1974) kutatásaira hivatkozva szintén ide sorolják. (Ulbert-Csanaky, 2004, 237. old.)

Jószerevel bármelyik tulajdonságcsoporthoz megvizsgáljuk – leszámítva a devianciának tekinthető 5. és 6. tételt – a vállalkozóktól elvárt tulajdonságokat találunk, kis túlzással a sikeres (kis)vállalkozó személy ismérveit listáztuk. A tapasztalt könyvvizsgáló pszichológus is egyben, különösen hosszabb szerződéses időszak alatt határozott képe alakul ki a szervezet vezető(i)ről és ebből a fentiek szerint a lehetséges kockázatokra is következtethet.

VÁLLALKOZÓI ORIENTÁCIÓ A VEZETÉSBEN

Az üzleti szervezet kockázatvállalására az alábbi nyolc magyarázó változó mindegyike releváns hatással van:

- a szervezeti kultúra,
- a felső vezetés,
- a csoportosítás,
- a kompetencia,
- a jutalmazási rendszer,
- a környezet,
- a szervezet korábbi teljesítménye, valamint
- a fenti a tényezők interakciója. (Faragó, 2008b)

Az első négy tényező a szervezetben irányító vagy más módon hatalommal bíró személyek, tehát a vezetők kockázati magatartását leginkább meghatározó személyiségjegyeivel, különösen vállalkozói orientációval van szoros ok-okozati összefüggésben. A vállalkozói orientáció lényege, hogy a személyiségjegyek között hangsúlyosan jelen vannak a következők: innovativitás, proaktivitás, kockázatvállalás, autonómia és agresszív versenyzés. (Lumpkin – Dess, 1996) Bár evidenciának tűnik a vállalatvezető vállalkozói beállítottsága, kutatások – pl. Stewart és társai (2003) – bizonyítják, hogy az üzleti szervezetek felsővezetői nem feltétlenül azonosulnak a vállalkozói orientációval. Mert míg az egyéni vállalkozó saját nevében, saját kockázatára végzi üzleti tevékenységét, ezért teljes mértékben kénytelen döntései végső felelősségét viselni (Gasse, 1982), az üzleti szervezet menedzserének célfüggvénye összetettebb, a megbízó-ügynök kapcsolatból eredően egyéni érdekei miatt kockázatvállalási hajlandósága is mérsékeltebb lehet. Az egyszemélyes vállalkozások és a kkv szektor vállalatai esetében bizonyosan sokkal egyértelműbben van jelen a vállalkozói orientáció, így ezzel együtt a kockázatvállalási hajlandóságuk is nagyobb. A nagyobb szervezetekkel ellentétben, a kkv szektorban sem a csoportos döntés – testületi munka – lehetősége nem enyhíti a kockázatvállalási kényszert, sem a kiterjedtebb kompetenciák – nagyobb szaktudás, erőteljes specializáció a

menedzsmentben – nem védi a szervezetet az esetleges túlzott kockázatok vállalásától.

A KOCKÁZATÉSZLELÉS PROBLÉMÁI

Gyakori, hogy a cégvezető kockázatos döntései nem az átlagtól eltérő kockázattűrésük eredményei, hanem kockázatészlelési hibából erednek, azaz nem látják reálisan magatartásuk lehetséges negatív következményeit. A hibás kockázatészlelés leggyakoribb okai az alábbiak.

A HATALOMBÓL EREDŐ ÉSZLELÉSI HIBA. „A hatalommal rendelkező észlelőknek nem szükséges figyelni, nem képesek figyelni, vagy úgy döntenek, hogy nem is figyelnek.” (Fiske-Morning, 1999, 244. old.) A vezető észlelési hibába eshet, döntéseiben kellő információ hiányában indokolatlan kockázatok vállalhat, részben felettes kontroll hiánya, vagy a túlterheltsége, máskor túlzott magabiztossága vagy individualizmusa miatt. A kkv szektor vállalkozó vezetői általában a maguk urai, felettes szervezeti kontrollok esetükben alig vannak vagy formálisak. Túlterheltségük általában véve evidencia.

DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐK. Elsősorban befektetési döntések vonatkozásában rendelkezünk adatokkal arra vonatkozóan, hogy a kockázatészlelés nem független az észlelő nemétől és a korától. A nők e vizsgálatok szerint kevésbé ismerik, kevésbé érzékelik a pénzügyi instrumentumok eltéréseit, mint a férfiak és valós veszély esetükben az indokolatlan kockázatok vállalása. Nem meglelő, hogy az idősebbeknek a fiataloktól eltérő a kockázatészlelése, és erősebb a kockázat-kerülése. A kkv szektorban mind a női vezetők aránya, mint a fiatal korosztály vezetői státusza gyakoribb, mint a nagyvállalatok esetében.

KÉPZETTSÉG. A magasabb iskolázottságúaknál kifinomultabb kockázat érzékelést tapasztaltak a kutatók, a

vezetők iskolázottsága azonban a vállalatmérettel is korrelál. S bár a kkv szektorban számos magasan képzett vezető dolgozik, a képzettségi hiányosságok gyakrabban fordulnak elő, mint nagyvállalatoknál.

JÖVEDELEM. A jövedelmi helyzet és az észlelés között is korreláció figyelhető meg, amennyiben a magasabb jövedelmi helyzetűek kisebb veszélyt érzékelnek a különböző befektetéseknél. (Ulbert-Csanaky, 2004) Valószínűleg ez az egyetlen olyan releváns tényező, mely a kisvállalkozások vezetőinél erősíti a kockázatészlelési szenzorokat nem csak átvitt, de pszichológiai értelemben is.

A DÖNTÉSHOZÁS MÓDJA. A kockázatészlelést jelentősen torzíthatja az ún. Janis-féle groupthink hatás, amennyiben a szervezeti magatartást meghatározó döntéshozás jellemzően nem egyszemélyi, hanem csoportos döntés. A csoportosítás végeredménye azonban nagyon különböző lehet, felelőtlenül nagy kockázatú döntések is szülehetnek, de kifinomultabb kockázatészlelést és erős kockázatkerülő magatartást is eredményezhet a társas befolyás. (Csepeli, 2001) A csoportosítások a kkv szektorban háttérbe szorulnak, az egyszemélyi döntés túlsúlya a jellemző.

A KÖRNYEZETNEK ÉS A VÁLLALAT HELYZETÉNEK SZEREPE A KOCKÁZATI MAGATARTÁSBAN

A kockázati magatartásnak vannak kultúrába ágyazott elemei, ahogy Hofstede kutatásai feltárták. (Hofstede, 1984) A magyarokat e tekintetben az átlagosnál kisebb bizonytalanság-tűrés jellemzi, az ún. uncertainty avoidance index esetünkben 80 pont feletti, s így kockázatkerülésünkkel jelentősen megelőzzük az osztrákokat és németeket, még inkább az angolszász kultúrkör országait, ugyanakkor a hozzánk hasonló módon, vagy még inkább ke-

rülik a bizonytalanságot pl. az oroszok, a lengyelek és a románok.¹

A kulturális különbségek magatartást befolyásoló hatásai azonban elszikkadnak a piaci környezet szerepéhez képest. A piaci bizonytalanságok ugyanis általában inkább a kockázatkerülést erősítik, amit pl. a beruházási döntések elhalasztása mutat. (Koetse et al, 2006) Ugyanakkor az is fontos, mennyire végzetesek a döntési következmények, ha ugyanis a vállalkozást változékony, dinamikus környezet övezi, a szervezet számára a proaktív, kockázatkereső stratégia bizonyulhat sikeresnek, ellenben a kíméletlen versenyhelyzet, az ellenes környezet visszafogja a kockázatvállaló kedvet. (Farágó, 2008b) A magas kockázatvállalás a szélsőséges helyzetek stratégiája lehet, nagyon rossz helyzetben lévő vagy kiemelkedően sikeres vállalatok esetében van relevanciája. Mindkettőre számos kkv-s példát találhatunk.

A VÁLLALAT MÉRETE ÉS ÉLETKORA

Általában igaz, hogy a növekvő élet szakaszban lévő vállalkozás számára a kockázatvállalás lehet eredményes stratégia, ugyanakkor azon iparágakban, ahol a kisvállalati méret a domináns, a negatív kapcsolat kissé magasabb szignifikancia szintjét mérték bizonytalan környezet és kockázatkerülés között. (Ghosal-Loungani, 2000) Ezen ellentmondás azt valószínűsíti, nincs függvényyszerű összefüggés a vállalatméret és a kockázati magatartás között. Hasonlóan ellentmondásos a döntés tétjének nagysága és a kockázati magatartás összefüggése is, mert egyes kutatások szerint a tét növekedése a kockázatkerülő magatartást erősítheti (Ulbert-Csanaky, 2004), míg más eredmények azt mutatják, hogy a magas nyereség ígérete képes kibillenti a vállalatvezetést a kockázatkerülő attitűdjéből és kocká-

zattűrése megemelkedik. Veszteségnél éppen ellenkezőleg viselkednek a kutatások szerint, kis tétnél kockázatlanabb, nagy tétnél határozottan kockázatkerülő. (Radnóti, 2010) Lényegében azt mondhatjuk, minél kisebb a vállalkozás, annál kisebb potenciális nyereséget érdemesnek tekinthet arra, hogy azért jelentős – olykor irreálisan magas – kockázatot vállaljon. Igaz lehet ez adóelkerülésre, adminisztrációs megtakarításokra, vagy más legális, sőt illegális üzleti döntésekre.

ÖSSZEFOGLALÁS

A fentieket összefoglalva a következő eredményre jutunk. Csaknem minden olyan tényező, mely a kockázatos magatartást erősítheti a kkv szektor sajátjának tekinthető. Főként a mikro- és kisvállalkozások jellemzője, hogy magas vállalkozói orientációjú vezetők hozzák döntéseiket. Nagy autonómiát élveznek, hiszen testületek, erős külső tulajdonosi kontroll csak ritkán érvényesül, általában a tulajdonlás és a menedzsment nem is válik szét. A nagyvállalati menedzsmenthez képest a kkv szektor vezetőit átlagosan szerényebb iskolázottság jellemzi, ahogy az átlagéletkoruk is alacsonyabb lehet. A magyar kkv szektorban számos rossz erőforráshelyzetben és kiszolgáltatott piaci helyzetben lévő vállalkozás tevékenykedik, közülük sokan kezdő – vagy újrakezdő – vállalkozások, ahol a menedzsment számára már viszonylag szerényebb tét, pl. a szabályszerű könyvvezetés és beszámolórendszer költségének megspórolása is megérheti a kockázatot.

Az összes itt felsorolt tényező növeli a kockázatot, melyek egy részét a könyvvizsgálat hatékonyan kiszűrheti. A kötelező könyvvizsgálat felszámolása azonban negatív mellékhatásokkal járhat. Az előkészítetlen, ellenőrizetlen, megalapozatlan döntések veszteséget vagy likviditási problémákat okozhatnak, nőhet az adóelkerülés, a tisztességtelen piaci

magatartás, a fekete-foglalkoztatás, a színlelt szerződések aránya, hiszen ma a kkv-k könyvvizsgálói a beszámoló auditálása mellett gyakran adó- és vámtanácsadást, sőt az adminisztráció tutori feladatait is felvállalják. A könyvvizsgálati kontroll hiánya egyeseket esetleg kreatív számvitelre, mulasztásokra, szándékos hibára vagy akár csalásra is csábíthat, amelyben más külső kontroll-tényezők nem lépnek a könyvvizsgálat helyére.

Dr. Braunné Dr. Fülöp Katalin
okleveles könyvvizsgáló, adjunktus
Pécsi Tudományegyetem IGYK

FELHASZNÁLT IRODALOM:

CSEPELI GY. (2001): A szervezkedő ember, *Osiris, Budapest*

FARAGÓ K. (2008b): Siker és kockázatvállalás a szervezetekben, *Humán tényezők a vállalkozásban, XXI. Század – Tudományos Közlemények 2008/19, ÁVF, 69–82. old.*

FISKE, S. – MORLING, B. (1999): A sztereotipizálás a személyes kontrollmotívum és a kapacitáskorlátok függvényében: a hatalom és a szorongás különös párosa (Megj.: Pszichológiai Tanulmányok XVII, A csoportok percepciója, *Akadémiai Kiadó*)

GHOSAL, V. – LOUNGANI, P. (2000): The differential impact of uncertainty on investment in small and large businesses, *The Review of Economics and Statistics, 82, 2, pp. 338–349*

HOFSTEDÉ, G. (1984): Cultural Dimensions In Management And Planning, *Asia Pacific Journal of Management, 1984/jan. pp. 81–99*

KOETSE, M. J. – GROOT, H. L. F. – FLORAX, R. J. G. M. (2006): The Impact of Uncertainty on Investment: A Meta-Analysis, *TI 2006-060/3, Tinbergen Institute Discussion Paper, pp. 1–30*

RADNÓTI I. (2010): A kockázatvállalási szándék mérése, *ÁVF, Tudományos Közlemények 24., 31–54. old.*

ULBERT J. – CSANAKY A. (2004): Kockázatesztelés és kockázati magatartás, *Közgazdasági Szemle, 2004/3. 235–258. old.*

¹ Bővebben www.geert-hofstede.com